Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 9-ik szám. Csütörtök, január 21.

Bérmentetlen levelek ei nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hahon hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 10 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottókollektorsjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyílttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-uteza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
FEJER VILMOS.
Kéziratok visszamaradnak

A lap kiadóhivatala:
Brassó, Kolostor-uteza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

A választás közeledik.

Szép napja, s mondhatjuk, hogy igen emlékezetes napja volt 1892. január hó 20-ika a brassói és brassóvármegyei szabadelvű pártnak.

E napon tartotta legelső gyűlését a szabadelvű párt végrehajtó bizottsága. Olvasóink már tudják, hogy a magyar szabadelvű párt küldöttei e hó 17-én tartott gyűléséből 12 tagot küldött ki abból a czélból, hogy a már szintén megalapított szász szabadelvű párt kiküldötteivel kezet fogva megalakítsák a brassói és Brassó vármegyei szabadelvű párt végrehajtó bizottságát.

A találkozás kölcsönös és legszívelysebb üdvözletek után, valóban megható volt. Minden tagnak, ugy a magyarok, mint a szászok részéről leolvasható volt az arczáról a hazafias öröm, mondhatjuk hazafias lelkesültség, hogy annyi viszály után egymásnak béke és testvéri jobbot nyujtottak.

Ezt a napot soha sem fogják elfeledni azon magyar és szász férfiak, kik a találkozásnak, a komoly és őszinte higgadt tanácskozásnak részesei valának.

Ki fog ez hatni a szabadelvű összes választó polgárokra, a szászokra, és magyarokra egyaránt; mert a béke apostolai csak békét és szeretetet fognak hirdetni a választó honpolgárok között is.

Gyönyörüen adott ennek kifejezést a politikai dulakozások között is mindig, minden párt tagjai által a legösztönöbben tisztelt és szeretett dr. Fabriczius városi főorvos ur is. Beszéde általános helyesléssel találkozott, midőn kifejezést adott azon nézetének, hogy Brassó város és Brassó vármegye szabadelvű választó polgárai nevezetes történelmi események fogják tekinteni 1892. január hó 20-át.

A gyülekődést, az ádáz gyansitgatást, az őszinte béke és testvéri szeretet váltották fel.

Engedje az ég, — ugy mondá — hogy ez mától fogva mindig igy maradjon! Általános helyesléssel találkoztak őszinte meleg szivből kelt szavai és kezdetét vette a megalakulás s nyomban erre a tanácskozás.

A brassói és Brassó vármegyei szabadelvű párt végrehajtó bizottságának elnökei: Ádám Károly ügyvéd és Harmath Lajos ügyvéd, jegyzói Moór Gyula ág. ev. főcsperes és Schiel é-brassói szt.-Márton hegyi ág. ev. lelkész Íme a teljes paritás!

Képviselő jelöltekül egyhangulag elfogadta a végrehajtó bizottság a városi első kerületben Zay Adolfot, a második kerületben szászrégeni Kajzer Jánost, az alvidéki választó kerületben Filtsch Józsefet és a sz.-hermányi kerületben Bethlen András gróf földmivelésügyi m. kir. miniszter urat.

Egy villanatra láthatjuk, hogy a szabadelvű párt Brassó városában két és a vármegyében egy, összesen három szabadelvű képviselőt fog nyerni. Meg vagyunk győződve, hogy a végrehajtó bizottság legszebb egyetértéssel történt megállapodása a brassói és Brassó vármegyei szabadelvű választó polgárainak kebelében is kellő visszhangra, általános helyeslésre fog találni.

A brassói és Brassó vármegyei magyar választók 25 év óta mindig a szabadelvű párt hivei voltak. Sohasem vert gyökeret közöttük sem függetlenségi, sem mérsékelt párt. Ez a magyarság mindig mélyen érezte, hogy a haza sorsa legbiztosabban van a szabadelvű párt és ebből keletkező kormány kezeibe. Nem önzés, hanem meggyőződésből sorakozott mindig a szabadelvű párt zászlója alá. Nem rendült meg soha, nem akkor sem, ha jelöltjei elbuktak. A vereségből is uj erőt gyűjtött, ujabb tapasztalatokkal gazdagodott s nyugodtan várta a szebb jövőt. A szebb jövő hajnala ime felmerült. Nemzeti lobogók fognak ez év február hó 1-én Brassóban lengeni a középületeken., olvasó egyletek, kaszinók czrkályein, melyek hirdetni fogják elveink diadalát. A magyar választó polgárok, mint egy ember sorakoznak e választás alatt ama nemzeti lobogók alá és szavazataik latbavetésével adjanak kifejezést örömüknek. Éljen a szabadelvű párt! Ez a mi jelszavunk.

K. F.

A brassói magyar kaszinó közgyülése.

Folyó hó 17-én vasárnap délután tartotta magyar kaszinónk, a brassói magyarság legrégibb, s ma legelső és legnépesebb egyesülete 31-ik évi rendes közgyülését, a tagok élénk részvétele mellett.

A közgyülést Maurer Mihály főispán ur ő méltósága, mint a kaszinó elnöke nyitotta meg; üdvözölve a megjelent tagokat igy folytatja: „Az előttünk fekvő zárószámadások, habár esekély, de örvendetes többletet záródnak le, nagyon sajnálom, hogy nem mondhatom azt a szellemi támogatásra vonatkozólag is.

Egy éve, hogy a magyar társalgó élén állok és akkor a midőn megválasztottak ezen tisztes állásra azon meggyőződésemnek adtam kifejezést, hogy e só sorban hazafias szellemi támogatasra van szükségünk, hogy megtelelijünk azon politikai és nagyfontosságu kultárai feladatoknak, a melyeket a brassói magyarság értelmiségétől joggal elvárunk. Hogy mik az okai annak a sajnos körülménynek, hogy a multban ily esekély támogatásnak örvendetünk néme oldalról azt bővebben fejtegetni nem óhajtom, de ujból is őszinte sajnálatomnak adok kifejezést és egyszeremind azon reményemnek is, hogy a jövő évben e téren is javulást fogunk észlelni.

A lelépő tiszt karnak a saját, s azt hiszem hiven tolmácsolom érzelmeiket, az önök nevében is buzgó és önzetlen működésükért őszinte köszönetemnek adok kifejezést, egyszeremind azon reményemnek is, hogy a közönséghez engedve a jövőben is elfogalják tisztségüket."

Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után dr. Zakariás János titkár olvasta fel a választmány évi jelentését, melynek kapcsán megemlékezett grőf Széchenyi Istvánról az első kaszinó megalapitójáról, születésének 100-ik évfordulója alkalmából, fájdalommal említette fel Josefil Imrénk a választmány egyik legbuzgóbb tagjának gyászos emlete 31-ik évi rendes közgyülését, a tagok élénk részvétele mellett.

A közgyülést Maurer Mihály főispán ur ő méltósága, mint a kaszinó elnöke nyitotta meg; üdvözölve a megjelent tagokat igy folytatja: „Az előttünk fekvő zárószámadások, habár esekély, de örvendetes többletet záródnak le, nagyon sajnálom, hogy nem mondhatom azt a szellemi támogatásra vonatkozólag is.

Egy éve, hogy a magyar társalgó élén állok és akkor a midőn megválasztottak ezen tisztes állásra azon meggyőződésemnek adtam kifejezést, hogy e só sorban hazafias szellemi támogatasra van szükségünk, hogy megtelelijünk azon politikai és nagyfontosságu kultárai feladatoknak, a melyeket a brassói magyarság értelmiségétől joggal elvárunk. Hogy mik az okai annak a sajnos körülménynek, hogy a multban ily esekély támogatásnak örvendetünk néme oldalról azt bővebben fejtegetni nem óhajtom, de ujból is őszinte sajnálatomnak adok kifejezést és egyszeremind azon reményemnek is, hogy a jövő évben e téren is javulást fogunk észlelni.

A lelépő tiszt karnak a saját, s azt hiszem hiven tolmácsolom érzelmeiket, az önök nevében is buzgó és önzetlen működésükért őszinte köszönetemnek adok kifejezést, egyszeremind azon reményemnek is, hogy a közönséghez engedve a jövőben is elfoglalják tisztségüket."

Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után dr. Zakariás János titkár olvasta fel a választmány évi jelentését, melynek kapcsán megemlékezett grőf Széchenyi Istvánról az első kaszinó megalapitójáról, születésének 100-ik évfordulója alkalmából, fájdalommal említette fel Josefil Imrénk a választmány egyik legbuzgóbb tagjának gyászos em-

TÁRCZA.

„Hó."

Elbeszélés.

A „Brassó" eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

III.

Késő délutáni időben kereste fel nagybátyját. A hivatalos idő után, abban a félórában, melyet bátyja kötelességérzetből még az irodában szokott tölteni, nehogy valamelyik elkésett ügyfele hiába keresse. Az iroda kis kétablakos szoba volt, s a nagybátyja, az irásztala és a karosszék csaknem egészen betöltötték. Egyfelé tartozó butordarabok voltak, mind a három sötétbarna, nehéz, tömör, kemény alakkal, testtel. Ez a sötétbarnaság végig ömlött az egész szobán, a falak bőrkárpitján, a levegőben s a bátyja szavain. A hangja az a mélységes barna barition hang volt, mely a meggyőződés formásból szokott sűrü kövérséggel ömleni. A mit beszélt s a mit cselekedett, csupa meggyőződés volt. Sohasem érzett, sohasem szenvedett, sohasem örült, csak meg volt győződve a bidrgről, a melegről, a fájdalomról, az éhségről, a kellemesről és minden egyébről.

Az irásztalnál ült s az estilapba tekintgetett, mig Sándor az ügyleleknek szánt székre könyökölt.

Sándor eleinte nem tudta, hogy mit beszéljen bátyjával? Látogatóba volt nála, a nénjét is odahaza sejtette, s azt hitte, hogy a látogatás, a beszélgetés csak ugy magától folyik majd, mint máskor számtalanszor történt, mikor a thémákat a végükön kezdték, vagy az elején bulejezték, vágy ott logtak hozzájuk, a hol valamelyik szó ép belejtik kapaszkodott, hogy megszabaduljon a gondolat gyámsága alól.

De a nagybátyja se tudta, hogy mit beszéljen? A kezdéshez sohase volt képessége, még a beszélgetésben sem. A megmozgatott tömeghez tartozott, nem a mozgató erők közé. Sándor elmondta bátyjának, hogy jól érzi magát, hogy az anyja egészséges, hogy valamelyik szegény távol atyafiuk meghalt, pedig tudta, hogy mindez a bátyját nem érdekli. De elvégre is valamiről beszélnie kellett-hogy a látogatása néhány perczig elmúlódjék.

De a nagybátyja se tudta, hogy mit beszéljen? A kezdéshez sohase volt képessége, még a beszélgetésben sem. A megmozgatott tömeghez tartozott, nem a mozgató erők közé. Sándor elmondta bátyjának, hogy jól érzi magát, hogy az anyja egészséges, hogy valamelyik szegény távol atyafiuk meghalt, pedig tudta, hogy mindez a bátyját nem érdekli. De elvégre is valamiről beszélnie kellett-hogy a látogatása néhány perczig elmúlódjék.

Ugy érezte kereste a kellő thémát és csüggedve tekintett szertleszéjjel a maga világában, hogy megtalálja azt a hőjet, azt a szigetet, melyen a bátyja kikötheteme. S egyszerre csak ugyanazt érezte, a mit gyermekkorában érezte, mikor álmában a mese barlangjának szája mind jobban-jobban kitárult és felébe közeledett, hogy fenekelten sötét ürességével elnyelje. A bátyjáról, a család büszkeségéről egyszerre csak megsejtette, hogy betöltött talpig csupa üresség, hogy a meggyőződésének mély hangja csak ennek az ürességnek kongása, hogy a tudása néhány megtanult adatnak, érzése pedig az ellesett és megszokott gerjedelmeknek mozaikja.

Valami fájdalomszerű érzés ébredt a szivében, mikor bucsuztatni kezdte ezt a régi hiedelmét is. Egyik a másik után távozik; nem is távozik, hanem meghal, elenyészik örökre. Pedig ezek a hiedelemnek tartják azt a nagy reményt, azt az ismeretlen, de odvetlenül elérkező jóban, megváltásban való bizalmat.

Fájdalmának közepette tudta, hogy ez az érzése hogyan elegyedik össze a csalódásból és a félelemből, a vesztesség szomorúságából s a támasz nélkül való gyengesség aggodalmából; látta, hogyan szakitja szét a támadó világosság a borongó reménységet; egyik sugara a másikat követi, hogy belevilágítson a szivébe s ott elhervassza a homályban tenyésző éden virágokat.

A fájdalma, a szomorusága ilyan nagyon voltak, hogy lelébreszthették benne a kétely sejtése ellen, és védelmezésre kiildték ellene, nehogy elpusztuljon tőle érzésének kódés csodavilága.

Ugy érezte, mintha a maga élete czélja vetett hitét, mintha magát az életet kellene megmentenie.

Elmondotta bátyjának a törekvéseit, elbeszélte neki küzdelmeit, megmagyarázta neki, hogy miért hagyta abba a régi pályát. Azután ratért a részletek e, beszélt neki arról a nehéz harczról, melyet a fiataloknak a feltékeny öregek ellen kell vinniok, a kik minden ujban a világot elnyelő anarchiát látják s a maguk tipegését a sietni vágyó ifjuságra akarják erőszakolni, a fejlődő, terjedő, mélyedő tudományoknak a művészetnek való összetaggéséről, a haladás édes mámoritó örömeiről, a gondolkozásnak arról az igaz nagy szabadságáról, mely nem brutalizál és terrorizál, mert nincs mitől tartania, arról a boldogságnak felérő tudatról: benne lehetni a forongas, a fejlődés, az alkotás kellő közepében. „Ezrem a sebeimet, el veszik álmomat a gondok; ha örem vagyok a magányosságot keresem, mert a csendes hallgatag szemrehányásoktól menekülök, mert ismeröseim kérdezősködései megzavarnak, mert . . . . nincs senkim, a kinek meggyónhatnám, feltárhatnám azt, a mi öt nem érdekli, a mit meg nem érthet, a mihez semmi köze sincsen. De lássa, nem is kivánok senkit magam mellé, a kinek fejéhez vágjam az érzéseimet. Megvagyok magamban, és meg van a reménységem. Nem tudom ugyan, hogy honnan jön, azt sem hogy mi lehet, de várok, sejtek valamit, a mi megszabadít és megvigasztalódom benne.

Sándort nem a rajongás birta e hosszu beszédre. Szinte restelte a deklamáitó. Még a hangjának emelkedését, mélyedését is megtudta különböztetni hosszu kötetben. Nem ragadta el a heve, a megügyelése folyton dolgozott. De a hosszu vallomásra az a nyomasztó, szorító, érthetetlen aggodalom, a maga zárkozott embereknek az a hiussága bizgatta, mely bujdoklásuk oka számára tiszteletet követel.

Az irásasztalnál ülő nyugodtan hallgatta végig öcsesét, köbza-közbe beleösszegetett az ujságba, hogy az ebben az időben megszokott estilap olvasást el ne mulassza.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lékü halását s vázolta a kaszinó elmult évének főbb mozzanatait.

A jelentés elhangzása után elnök kimelvelve, hogy a gróf Széchenyi István emlékének szentelt szavak mindnyájunk szivéhez és szivéből szóltak, inditványozza, hogy a jelentés a része jkvlap megirattassék. Az inditvány eljenzéssel elfogadtatott. A jelentés e részét mi is szószerint közöljük:

„Régen elköltözött büszkeségünk, „legnagyobb magyar", kit felébresztő százados álmából a szunyadó magyart, ki megjósolád, hogy Magyarország lenni fog, s ki szóval, tettel, penig nem szünő munkásaggal serkentő a magyart előre, s mindig csak előre, engedd meg nekünk, az általad kijelölt uton szerényen haladó munkás nemzedéknek, hogy egy percre megálljunk nagy alakod előtt, s kiragadva magunkat a nyüzsgő élet zajából, visztatekintsünk multunkba s annak legnagyobb alakjára, te reád!

Nem a lemondás fájdalma kösztet bennünket, elmerengni hazánk dicsö multján, hisz te megtanitottál arra, hogy bizunk nemzetünk jövőjében, szeretjük azt azért, hogy lerójuk iránta a tartozó hála és kegyelet adóját, s hogy eszméiden lekesülve ujult erővel, friss lelkesedéssel munkájunk tovább.

„Magyarosítani és egyesíteni", ez lebeg mindig lelki szemeid előtt, mert: „csak ez fogja emelni honunk állapotát, a magyar nemzetbeo illő és méltó magasságra."

Bizalmat, hitet önteni a nemzetbe, s munkára hivni fel egy jobb jövő reményében, ez volt törekvésed, melynek alapját igaz lelkesedés és meggyőződés képezte.

Te meggyőzted a magyar nemzet erét arról hogy fejlődése még tetőpontját el nem érte, hogy férfikorát még át nem élte; s e meggyőződés adott erőt a küzdelemre, betöltve nemes vágyaid a nemzet keblét.

Fölszázad multi el azóta, mióta elhangzott ajkaidról a jóslat, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz!" E fölszázad legszebb, legfényesebb nemzetünk történetében; e fél század alatt kivivtuk az önálló nemzeti létet megteremtettük a magyar államot.

Most már rendelkezik nemzetünk azokkal az eszközökkel, melyekkel nagygyá lehet, s örökdjét is felette a te szellemed, hogy való ban azzá is legyen!"

Elnök inditványozza továbbá, hogy Joseffi Imre szeretett tagtársunk tragikus halála felett fejezze ki a közgyülés jegyzőkönyvileg résztvétel.

Inditványozza még, hogy a választmánynak és a tisztikarnak kifejtett buzgó tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönet szavattassék, s a titkári jelentés tudomásul vétessék. Az inditványok eghangulag elfogadtatnak.

Ágoston Lajos a pénztárvizsgáló bizottság nevében jelenti, hogy a pénztár és a pénztárosi. valamint gazdai számadások rendben találtattak, kéri a pénztáros és helyettes gazdának László Gerő urnak a felmentést megadni, s neki fáradhatlan buzgó tevékenységéért jkönyvi köszönetet szavazni.

A felmentés megadatott a pénztárosnak és helyettes gazdának a közgyülés eljenzés mellett jkönyvi köszönetet szavaz.

Orbán Ferencz a könyvtár és irattár megvizsgálásra kiküldött bizottság nevében jelenti, hogy minden rendben találtatott, a könyvtár ez évben ujból rendeztetett, több hiányzó mű törültetett, viszont ujabb beszerzés által gyarapodott a könyvtár 54 mű vel. Inditványozza, hogy a két könyvtárosnak Winkler András és Balázs Péter uraknak a könyvtár rendezéséért, a tisztük ügybuzgó, önzetlen betöltéséért jkönyvi köszönet szavaztassék. Az inditvány eghangulag elfogadtatott.

Pénztáros előterjeszti a jövő év költségvetését, melyben bevételek előirányoztaa van 2223 frt 88 kr, a kiadás pedig ugyancsak ily nagyságban, minthogy a rendes kiadások fedéze utan fennmaradó mintegy 100 forintnyi többlet uj butorok és felszerelési tárgyak beszerzésére lesz forditandó. Elfogadtatott.

A tisztviselők megválasztása levén a következő pont, Harmath Lajos ügyvéd a közgyülés lelkes eljenzésével kéri fel elnöklő főispán urat, hogy a magyar kaszinó elnökségét jövőben is elfogadni sziveskedjék, mert az ő személye az, a kiben a kaszinó minden tagjának bizalma összpontosul.

Az eljenzés csillapultával mélt. Maurer Mihály főispán köszöni a bizalmat, s megtisztelve érzi magát a kitüntetés által. „Az embernek megadva nincs, hogy mindeknek tetszését megnyerje, de bizom abban, hogy minden előítélet nélküi gondolkozó meg lesz arról győződve, hogy első sorban szeretett hazánk érdekeit tartom szem előtt, s annak érdekeit kirámon előmozditani.

A mi jubiló megváltásztatásomat illeti, e részben már jeleztem, hogy mily nagy fontosságot tulajdonitok a magyar társalgónak épen a megyében, jeleztem, hogy hazafias kötelességet látok abban, hogy Brassómegye minden magyar polgára, nemcsak anyagilag, de szellemileg is a legjobb akarattal, a legjobb indulattal támogassa kaszinónkat. Nem akarok inkriminálni, de fájdalom, nem él mindnyájunk szivében a tudat, hogy hazafias kötelességet teljesitünk, midőn ezt a magyar kaszinót támogatjuk, mert nem elég a fagdijakat fizetni, de megjelenésünkkel is támogatni kell.

Ismeretjem, hogy a jövőben társalgónk érdekei inkább és jobban lesznek támogatva azok által is, a kik egyik-másik okból nem támogatták a kaszinót.

Ujolag köszönöm a bizalmat."

Igazgató Lázár Gerő, ugy a maga, mint tisztártarsai nevében köszöni a támogatást, melyben a kaszinó tagjai öt az elmult évben részesitették s megköszöne a megtisztelő bizalmat mandatumát a maga s tisztártarsai és a választmány nevében leteszi, maga részéről bejelenti, hogy ha netalán feléje fordulna a közgyülés bizalma, legnagyobb sajnálatára, de jövőre az igazgatói tisztet el nem vallalhatja.

Elnök a közgyülés szinni nem akaró eljenzési és „Éljen Lázár Gerő" felkiáltások közt, kifejezi azt a reményét, hogy az igazgató elhatározása nem végleges, s hogy lényeg, hogy a közbizalom feléje irányul, ujbol elfogadja az igazgatói tisztet, annál is inkább, mert ezzel hazafias kötelességet teljesit.

Miro hosszabb rábeszélés után Lázár Gerő lelkes eljenzés között jelenti ki, hogy az igazgatói állást elfogadja; megváltasztatik azután közfelkiáltassal egyhangulag gazdává: Verzár Istvánt; titkárrá: Dr Zakariás János; pénztárossá: László Gerő; könyvtárosokká; Balázs Péter és Kovács Ignácz.

Elnök ezután a választmány titkos szavazás utján leendő megválasztásának eszközlése czéljából felfüggesztí a közgyülést, ülésezesen a szavazatszedésre felkérve Verzár Lukácz, Ágoston Lajos és Bodó Sándor; továbbá dr. Barla Gerő, Krobek Arnold és László Gerő urakat.

A szavazás a legnagyobb érdeklődés mellett megejtetvén, elnök az ülést ujbol megnyitja s ki hirdeti a következő eredményt: bondatott 80 szavazat: Megválasztatnak Bodó Sándor. Orbán Ferencz, Harmath Lajos, Kocs Ferencz, Dánffy Dénes, Mayer József, Molnár János, Nagy István, Verzár Lukács, Ágoston Lajos. Vasady József, Fellner Lajos, Sütta Mihály, Rombauer E és Gencsy István rendes tagokká, Varzyasi Ferencz, Windt Lajos, Verzár Mórtz, és dr. Vajna Gábor pótokká.

Elnök üdvözölve az ujonnan megválasztott tiszti kart és választmányt, a közgyülés lelkes eljenzése között berekesztí az ülést.

— **Memento.** —

Román lapszemle.

A szebeni román értekezlet előestéjén vezérczikket irt a vasárnapi „Gazeta", jelezvén, hogy a román küldöttek meg fognak ott jelenni Erdélyből és Magyarországból. A „Gazeta" 25 év óta még nem volt tudomása az unióról, azaz hogy 25 év alatt nem tanult semmit és nem felejtett semmit. „A magoldandó feladat, ugymond nagy és sulyos jesz. Vajjon eri e ezt minteknő? Nem eröt, sokan egyálalán nem érzik, sokan bár érzik s ott keresik, a hol nincs. Többen ugy fogják fel, hogy arról van szó, miszerint várjuk még néhány évig lábbot tett fegyverre! az események fejlődését, vagy hogy induljunk a csatára s kiszerjük meg fegyvereinket par lamenti téren ellenségeinkkel összeromi. Cu dusmanui.

Tehát a nationalista „Gazeta" nem el lenfelé a magyar országos pártokuak, hanem ellenségs s azt szeretné magával elhitetni, hogy mi magyarok is neki ellenségei vgunk! Ezaták ágban sincs. Elég az hozzá, hogy nemlyek azt vélik, hogy a konferenciának a felett kell határozni, hogy folytassák-e a pesti országgyülés ellen az ellenállást vagy ne folytassák. Látszólag igy van, de a kl komolyabban gondolkodik, — már mint pél dául a „Gazeta" is, — az tudja, hogy másról van ott szó. Huszonöt évi keserves (?) tapasztalat, melyet az ellenségek részéről érzett, oda jutatta, hogy nem lehet szó sem az elfogalt állás egyszerű megtartásáról, sem valami támadási kiséletről. Hát ugyan mi a cendárok? A védekezésről, az összes erők csoportosításáról a nemzeti lobogó alatt, ama sulyos harczokra, a melyek a „Gazeta" kapuja alatt allanak. No, ez a konferencia feladata, miután a lenni és nem lenni-ről van szó. A „Gazeta" is ám ugyancsak fontosságu a konferenczia eléosztván! Hiszen ő már 1881-ben megirta és most is idézi, a mit akkor irt, hogy a natió azokat a nagy nemzeti elvket kell, hogy felkrolja, melyeket 1848 ban a bakalaureus nemzet szivébe proklamáltak, de a melyeket 1861-ben kezekből kiszalasztottak.

Itt azután ir arról az 1848-ki programról nagy és erős szólamokat, de a melyeknek olvasásától a lepok olvasott ezennel felmentjük. Miért mentjük fel? Azért, mert nem szeretünk a balaszfalvi gyülés következményéitől most megemlékezni, épen a konferencia előestéjén, midőn a „Gazeta" szólamai a czikkeben szónak nincs az ellenségről a dusmanu — prédikál. Azt hiszi hogy a konferencia 1884-ben is az 1848 ki balaszfalvi elvekre fogalta ő ugy is, de ezen elvek győzelme sok aldozatot, sok erőfit, sok megtagadást követel azoktól a kik Szebenbe gyülnek. 1881 ben — igy folytatja — jó utra tértünk, de előtem maradtunk, szekerünk kerekei megakadtak. Hogyan rendelt sárba a „Gazeta" szekere? Mert nem volt elég erélyök, a mert veszélyes áramlatok keletkeztek, melyek a natió között visszlyt keltettek. Ezt igy kell czinni: Mert akadtak okos, higgadt haladó czikkek, a „Gaz." hóbortjaira nem hagtatak.

Most már az a feladat, hogy huzzák ki a sárbol a szekerot, a szárn huzzák tovább. Meddig és kik huzzák azt a megrekedt szekeret mind tovább, tovább? Az egész konferencia álljon be járomba, hámba! Szép és gyönyörh hasonlat okrok és lovak szerepére buzditni a konferenczia tagjait. De hátha lesznek ott is más czikkek a kik nem vállalkoznak az okrok és lovak szerepére, hanem igy szólnak: „Huzd ki te a ki belehajtottad a sárba a natió szekerét, a ki leginkább pattogtatta az ostort!"

Most ugy véli a „Gazeta", a választási törvény másodrendu dolog. Ilyen pillanatban, a midőn teljes megsemmisitéssel vannak fenyegetve, nem gondolhatnak rohamra és kifejlődésre a jog szánszabói, hanem összpontosiani kell erőket a jogok által meglyugatott lobogó körül, hogy az ellenség — dus manu — azét ne robbanthasson." Lám milyen harczias lelkesedés ragadta meg a „Gazeta" az 1848 ki elvek alá. Az óhajtja, hogy a konferenczia valósitsa meg az ő óhajainak ems tabeau-ját. azt a nagy feladatot, a melytől az ő nemzeti jogainak győzedelme függ."

A „Gazeta" nemzetiségi ügyeinek soha semmi ártott annyit, mint az ilyen nagyhangu dikcziók. Sárba reked az a szekér, melynek ilyen exaltált kocsisa van. Hogy is mondja egyik roman pédáskeszitő: Un nebun arunca o piatra.... Egy bolond bolkki a követ a kutba és száz okos sem tudja kiveni —

Cz.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A tornaegyesület f. hó 19-én este kedélyes összejövetelt rendezett azon alkalomból, hogy az egylet nem régen tartott tisztujitó gyülésén Bodó Sándor ügyéz választatott elnökké. A kedélyes összejövetelen ugyan kevesen, de annál lelkesebben vettek részt a tagok. Örömmel halljuk, hogy az egyesület a testedzés hasznos, egészséges czéljáu felül meg szebbet, meg óhajtandóbbat tüzött ki, a minőzet a tartott számos és sikerült kozsontöbbl kivehettük. Ugyanis annyira pango és szeltfogadott társadalmi élethuke is mozgat, eletet óhajt az egyesület behozni, illetőleg társadalmi tére is átvinni a jó egyetértés, közös működés és összotartás érzetének szellemét. Nagyon, kiválóan örülünk az ugyszellet ezen szép és lelkes tervének a hozzájárulunk annak sikeresitéséhez.

— Fillérestélyt ezimen lapunk utolsó számában közzétett hirnökbe két erős sajtóhiba esszott. mert a protestáns magyar nőgyület fillérestélyét szándékozik 30-án tnsz. (lévén csak 29 napja februárnak), hanem 3-án és nem humanisztikus, hanem humoristikus felolvasás lesz. „Egy tökös levél", „A kut nyugszik" és „Az Orangutan" fog előképeltetni 3 csoportban bemutattatni. A részvétel biztosiva van, és tekintettel a jótékony czélra, az előképek személyeiféi — persze a magyar ifjú hölgykoszoru legszebb alakjaiból kiválasztva — saját költségükön készitik a szükségeli costümeiket. Rosenkranz Mariska kisasszony, varosunk jelenbeni csalogánya magyar népdalokat fog énekelni. Es éjfélkor lesz a csoportokbani lefénykepezés, mint meglepő ujdonság. A háziasszony egyedül Fink Adolfné lesz, mert az egylet elnöke Bauer Janosné ő nagyasszony még mindig gyengélkedik, egy másik háziasszony pedig mindeddig kiszemelve nincs, de dolga sem akadna tőbbe, mert a mőser már teljesen össze van alliva és az „élő képek"-ből a próbak szérnyen folynak. A felolvasás tárgyait a magyar tarsadalmunk egyik előkelő tagja irja az estély szamára. Az erdeklődés eme fillérestélyt iránt tekintetbel a vonzó erdekes műsorra, varosszerte nagy. Ismételjük tehát, nem februar 30-án, hanem február 3-án lesz a kérdéses fillérestély.

— Kitünő szavaló tartott 20-án szerdán d. u. 3—5 ora közöttt előadást a brassói róma kath. főiskolában. Az alattalvaszi ismert szt.-katolnai Demény Kálman volt, a ki az intézet elöljároságanak engedélyével az intézet és más intézetek növendékei, valamint a tanári kar és mas vendégek előtt több remek részletet adott elő Shakespeare Coriolanusa-ból s vegül zaradékul Kossuthnak a kapolnai csataban elesettek felett tartott imáját. A művészies előadás az ifjuságnak és vendégeknek osztatlan tetszését nyerte s ezért az igazgatóság köszönetet érdemel, mint a ki első sorban tette lehetővé az élvezetes és tanulmányos előadást. A szavalót pedig a ki utazásokat téve, tanitványeikban tart szavalati előadásokat, nagyon ajánljuk az intézetek vezetői és a nagy közönség figyelmébe.

— Egyenjogositási törekvés. A hazankban országszerte megindult azon mozgalomhoz, — melynek czélja a szidó vallás egyenjogositását kivivni, — a brassói izraelita hitközsegek is hozzájárultak és a kormánd hatarozatak érdekében folyó hó 21-ére ösztörtök este 6 órára nagy erdekeszlet van összehiva az Európa szálloda nagy termebe, melyben mindkét hitközsig részt vesz.

— A brassói rabsegélyző egylet VIII. jelentése küldetett be hozzánk az 1891. évi működéséről, mely kimerítően emlékezik meg az emberbaráti egylet derék munkaloldoairól. A jegyzőkönyv szerint a legutóbbi ülésen a következőkből állott: Tanácsbeli elnök: Gr. Bethlen András, földmivelésügyi marg. királyi miniszter. Elnök: Ürmösi Maurer Mihály, cs. és kir. kamarás, Brassómegye főispánja. Alelnök: Arzt Mihály, a kir. törvényszéki biró, Pénztárnok Schwarz Ágoston, ász. takarékpénzt. igazgató. Ellenőr: Baiulescu Bert., g. kel. sperres-plebanus. Titkár: Szász Karoly, főtanácsi titkár. Tanácsbeli ügyszolok: Aronsohn Henrik, Trauesch József, Berkovits Bálint. Tagok: Aronsohn Lőbel, kereskedő, Brennerberg Ferencz, Brassó varos polgármestere, Damian Simon, ügyvéd. Dück József, bőrgyár, dr. Gusbeth Lőrés, Horvos, Harmath Lajos, ügyvéd, Leugeru Janos, ügyvéd, Mayer József, kir. tanacsos, ügyvéd, Obert Ferencz, ág. hitv. lelkész, Vizy József, kir. törvényszéki biró. Az egyletnek kitünben 32 alapitó és 125 rendes tagja van.

— Megirtuk, hogy a Nr. 1-ben e-hó 16-án tartott roman gyülésről meg megemlékeztünk. Itt van a mint következik. A gyülés elnöke dr. Muresianu Aurel a „Gazeta" tuljdonosa volt. A rendőrség részéről Hiemesch városi kapitány volt jelen. Jegyző Popu Trajan. A gyülést dr. Muresianu nyitotta meg rövid beszéddel, melyben a gyülés czélját adta elő és azután a komité megbizásából ugyancsak ő adta elő a komité tevékenységét 1887. óta mostanig. Beszédsa szorosa összefüggésben lévén a natió közjogi helyzetével (?) és politikai helyzetével, a gyülés zajosan megéljenezte. Hangsulyozta a szolidaritást, a mire nézve a brassói és brassómegyei románok a többiek előtt példányképül szolgálhatnak. Zajos éljenzés közette ezt a nyilatkozatot. Popovics keresztyéntalvi görög keleti pap köszönetet inditványozott az elnöknek és komiténak az eddig kifejtett tevékenységért. Voina Vazul brassói gör. kel. lelkész szóláritása, a nyelv és ősi vallás iránt való ragaszkodásra buzditotta a gyülést. (Éljenzés.) Dr. Bozocean brassói görög keleti középisk tanár inditványozza hogy a klub minden évben legalább egy gyülést tartson. 32 tagot ajánl, kik a komité kepeszik. Szóvátétetve a volt tagokat választottak meg közfelkiáltassal. Ugyanezak igy a nagy-szebeni értekezletre küldött tagokat is A gyülés rendben folyt le és d. u. 4½ órakor ért véget.

— A bukuresti Liga, a mindenn románok közmüveldésére alakitott egylet, Moldva Olahországnak 1857-ben végrehajtott uniója emléknapját akarja megtartani. No, ez aztán igazi közmüveldés. Lesz tánco, történelmi értekezés, deklámálás és nagy ivás.

— Bukurestben is nagy a halandóság, néhány hónap óta a halottak száma minden héten jóval túlhaladja a szülötteket, pe-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Forrásgyűjtő Intézet, Budapest - BCU Cluj-Napoca.

dig ott egyetlen temető sines a városban, mint Brassóban. Majd másképen lesz itt is a jövő században.

— Bukurestben a Viktoria-uton közelebb elégett egy ház, melybe a tulajdonosnő is oda veszett. Büntényt ki ebben a közvélemény, e miatt kellett elégni az öreg nőnek.

— Az 1848—49. „Történelmi Lapok" első száma Kolozsvárt februárelején fog megjelenni. A lap iránt szokatlanul szép érdeklődés nyilvánult a közönség körében országszerte. Csak épen a honvéd egyletek, 10—15 kivételével nem mutatták iránta megfelelő érdeklődést. A napokban Kolozsvár megye házának nagy termében Inczédi Sámuel czredes elnöklete alatt gyűlöezett a lap szerkesztésére alakult bizottság. Örömmel konstatálta a nagy megindultságat biztosító szép számu megrendeléseket és egyuttal kimondotta, hogy az első számmal is hatni fog a további terjesztésre, mert czélja, hogy a haza minden polgárát ösztönöznie, gyújtó lángszavak a szabadságharcz történelmi adatainak. Bejelentette-ti, hogy Brassóból a honvéd egylet részéről Kocs Ferencz kir. tanacsos, Baráczy Sándor a gymn. történelem tanára, a Kezdi-Vasárhelyen levő honvéd egylet részére pedig dr. Balog Vendel ügyvéd és t. honvédtiszhadnagy kéretett fel a bejelentett ajánlatok nyomán a lap szellemi támogatására, a kezdeti szép ajánlatokon kívül. Kossuth Lajost, Jókait, Hegedüs Istvánt, Degrét, Telekit, s az ajánlottakat kilóan áztatokban kereste meg Inczédi Sámuel elnök. Szinnyey József id. Budapesti munkatársa a lapokban a folyó évben megjelenő 1848—49. közlemények repertoriumnak összeállításara, s a folyóirat még egy pár rovatába adatok küldésére. Az első szám a czimlapon a Kossuth képével díszül. Bevezető czikkében bizalottság felszólítja az önvédelmi harczban szereplő férfiakat, hogy aljjanak tömegesen a folyóirat lobogója alá s az történelmi adatokkal lelkesen támogassák. Az 1848. erdélyi czáh lázadás megszüntésére vonatkozólag közöini fog teleg kérést, melyet a fő urak V. Ferdinandhoz intéztek. A lap többi része történelmi, márczius 15-ével kapcsolatos és több ok 1848—49-re vonatkozó tárgyu dolgozattal lesz tele. Nevezetes ezek között az 1848—49. honvédek arczképének összegyűjtésére nézve tett javaslatok és fogantatha vott intézkedések. A folyóirat szerkesztő bizottsága azon lesz, hogy a mint a kezdet nehézségeit legyőzi, a történelemre nézve becses kuttorrasui szolgáló folyóirattá tegye az 1848—49. „Történelmi Lapok"-at.

CSARNOK.

Fiumei Magyar Daloskör.

A „Brassó" annak idején lekötelező előzékenységgel közölte a „Fiumei Magyar Daloskör" első estélyének műsorát. Azóta ez egyesület egyik hazai lap tapintatossága (?) folytán óriásiagos hírnévre vergődött. Épen azért nem lesz talán érdektelen, ha mint a pártoskodástól teljesen távol álló személő, de mint az ügynek alapos ismerője és is elmondom e lap hasábjain röviden a fiumei első magyar egyesület keletkezésének viszontagságait.

Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a kik a Magyarországhoz tartozó Fiumét minden izében magyarnak tekintik, azok alaposan tévednek.

Fiumének Magyarországhoz való tartozása csak egy szó geografiai, de az meg annyiban a mennyiben jogi fogalom. Magyar társadalomnak, magyar társadalmi életnek itt még csak egy ér előtt is nyoma sem volt. A lakosság túlnyomó száma olasz és horvát, a törvényhatósági közigazgatás kizárólag olasz lévén, az egyesületi, a társadalmi élet is e nyelveken, e nemzetiségek szellemében nyilatkozik. Van ugyan Fiumeban szép számu és előkelő magyar elem is; de e földmivelő, iparos vagy kereskedő egyáltalán nincs; a magyarság kizárólag tisztviselőkből áll, ez az elem pedig általában véve kevésbé alkalmas a társadalom alkotásra. Legkevésbé alkalmas pedig épen itt, hol a pártalanul élénk forgalmi és tőke élet, az az alamtisztiszolk fokozott szenvedélye, munkára készti s hol az anyagi megélhetésnek gondjai, a családfenntartasnak a lóvárosival egy szinvonalon álló nehézségei minden társulást gátolnak s a családfenntartónak a legszorgalmasabb munkásság mellett is a legmeszebbmenő takarékosságot parancsolnak. E körülmények lehet tulajdonitani, hogy Fiumeban ez ideig nemcsak hogy magyar egyesület nem keletkezhetett, hanem a magyar elem a vele különben teljesen rokonszenvező olasz elem közművelődési intézményeiben is azok költséges volta miatt részt nem vehetett, s így ugyszólván maga magát mindenünnen kizárva, minden mozgalomtól tartózkodva szétoszlottságban szavábbatvélte sem számíthatott. Néhány év előtt tettek ugyan kisérletet jobbjaink egy magyar kaszinó alakitására, de a kisérlet nem sikerült s jó idére elveszett a remény is az eszmének ujabb felkarolása iránt.

Ily viszonyok közt merült fel az 1890. év őszen egy szorosabb baráti körben az a gondolat, hogy jó lenne egy magyar daloskörnek minden politikát mellőző s tisztán müvészi és szociális czélokra törekvő magasztos eszméje körül a csoportosulast megkezdeni. Es az ige testté lón. A tanítók és tanárokból álló lelkes csapat kiegészítette magát a szakértő tisztviselők köréből, szakember is akadt a vezetésre. Brand Ede alami polgáriskolai tanár személyében, s a próbák megkezdődtek. Érdekes volt látni e próbákat. Hivatalos pontosságzal megjelent és tevozott mindenki. Hónapok teltek igy el a nélkül, hogy a tagok kott bizalmasabb, barátságosabb szeletedés történt volna. Kezdetben csak a templomban énekeltünk, a magyar istentiszteleteket érdekesebbekké teendő. A társadalomba nem mertünk kilépni; oly nagy volt ott a csendesség, hogy féltünk a saját hangunktól.

De mégis kisérletet tettünk aztán; meghivtuk barátainkat és ismerőseinket egy czsládias estélyre, s az ők elismerése bátorított a további teendőkre. Már akkor felmerült az a gondolat, hogy meg lehetne kisérteni az egyesületté szerveződést, de ez akkor még oly nagy szó volt, hogy maga az eszmeszék tobbsége nem mert vele megbirkozni; inkább lesszavatta, minthogy a kedve czira a formaliza bizalmesettél sértüllt szenvedjen. És nem is szenvedett. Időval az érintkezés mind bizalmasabbá vált. Nem csupán a kötelességérzet vezetett együvé immár; alig vártuk, hogy találkozhassunk egymással s örültünk, hogy 24 intelligens magyar embert láthatunk egy csoporban egyesüive egy esamo, egy mesére czél körül. A tanév végével mint jó barátok váltunk meg egymástól, magunkkal vive az együtlét kedves emlékét és a fokozatos fejlődés reményét. S ez a reménynek is megvalósult.

Midőn az uj tanév küszöbén először összejöttünk, már senki sem ellenezte az egyesületté alakulás eszméjét; mindjárt ki is küldtük az alapszabályokat készitő bizottságot s kilelé is megindult a mozgalom pártoló tagoknak az egyesület érdekörébe való bevonása iránt. Nem mondom el azon aprólekos ellenvetéseket s kicsinyes féltékenykedéseket, melyeket részint a tulsagos jóakarat, részint az aggodalmaskodó nagyképhakodés a megalakulas elé gördített. Elég az, hogy november 1-én az egyesület megalakult, oly férfiakat állitván élére, kik mig egyfelől hivatva vannak az egyesületnek kiféle tekintélyt szerezni, másfelől mint a helyi és hazai viszonyokat ismerő kipróbált jó hazafiak a közügyekben is járatos egyének teljes biztositékot nyujtanak az iránt, hogy az egyesület hivatása czélját ugy müvészi mint társadalmi tekintetben meg fogja oldani. Ez a körülmény azonban nem óvta meg a „Magyar Hirlap" fiumei levelezőjét, hogy egy bombasztikus czim alatt (Uselac és Kossuth Lajos) badar politikát annak bonczkészt az egyesület ellen ne irányozza, vadolvan azt és kilönösen az egyesület lelkes alelnökét olyan határozatok, olyan kifejezésekkel, melyek teljesen téghöl kapottak, de a melyek a könnyen hivő olvasók előtt, az egyület iránytt, annak egyik vezetőférfiát gyanus szinben tüntethetik volna fel. De hagyjuk a jámbor politi kust nyugodni bábérain, Támadása mindenesetre hasznát az egyesületnek, magasabbra emelte az önérzetet, fokozta az érdeklődést, erősbitette az együvéztartósa eszméjét bent az egyesületben, a többit majd meghozza a jövő.

Nagyobb baj volt ennél, hogy az országszerte uralgó influenza a Daloskört sem kiméltemeg. A mint a f. hó 9-ére kitüzött első estély napjához közeledtünk, a legjobb énekeseket egymás után támadta meg a kór. Még az idójárás is próbára tette az uj egyesület akaraterejének szilárdságát. Az előadás napjára zivatar keletkezett, menydörgött, villámlott, s omlott az eső, mintha csak a tenger akarta volna elnyelni a földet. Gyalogosan utnak indulni nem volt ajánlatos, kocsit pedig csak az találi, ki arról a maga idejében gondoskodott. A daloestély azért megtartatott. Minő eredménynyel? arra nézve legjobb szabad idézném a helyi olasz napilapok kőcését.

„A Ila Bilancia" azt mondja: „A Fiumei Magyar Daloskör táncozzai egybekötött első daloestélyére szombaton, f. hó 9-én a hotel Deák elegans termeiben nagyon szépen sikerült. Választékos és nagyszámu közönség jelent meg s lelkesülten mulatott; a rendező bizottság gondoskodása és előzékenysége folytan minden a legszebb rendben folyt le.

Az énekdarabokat oly szépen adták elő, hogy a közönség nem győzött eleget tapsolni a derék énekeseknek és époly derék mint szerény karmesterüknek Brand E.-nek. Jól játszott Jetmár k. a. is, ki Liszt VI. rapsódiajat ügyesen adta elő.

Concert után tánc következett, mely a Jellasics ezred derék zenekárnak hangjai mellett a legnagyobb lelkesítéggel tartott reggeli négy óráig. Egészben véve egy roskonszenves ünnepély volt, mely maradandó emléket hagy mindazoknak szivében, kik ott jelenvoltak."

„La voce del popolo" igy ir: A „Hotel Deák" elegáns termeiben tegnap este tartott a első rendes daloestélyét a Fiumei magyar daloskör, Brand E. karnagy vezetése alatt.

A daloestély, melyen nagyszámu és díszes közönség volt jelen, minden varakozáson felül fényesen és kedélyesen sikerült.

A kar bámulatos erővel és ügyességgel énekelte a választékos müsor egyes darabjait.

Különösen megtapsoltak Rubinstein a „vándor éjdal"-át, melyet dr. Berghoffer J. és Sforzina M. urak kitünően adtak elő. Hasonlóan tetszett Erkel F. „Bordal"-a.

Brand E. kitünő és érdekes népdaleygyüvelegét a hallgatóság heves tapsolásra meg is kellett ismételni.

A csinos és ügyes Jettmar k. a. Liszt F. VI. rhapsodiájának előadásával szintén sok tapsot aratott, s egy nagyszerű virágcsokrot kapott ajándékul.

Még csak Huber K. dalár-indulója hangzott el, aztán a kalonzenekar hangjai mellett kezdődött a tánez, melyet nagy lelkesedéssel Zielinsky F. ur rendezett.

Épen ejfélkor felolvastak a „Debreczeni Dalegylet" üdvözlő táviratát, melyben az fiumei testvérének munkájára áldást és sikert kivan. A felolvassat a jelenlévők lelkesüli „éljenzése" követte, mely részben az üdvözlő testvéregyesülletnek, részben a „Fiumei Magyar Daloskör" elnökének, Szobovics Lajos urnak szólt.

Aztán folytattak a táncot, mely a legemelkedettebb hangulatban reggeli 4 óráig tartott."

Hasonló szellemben ir a helyi magyar Ügy.

S nékem e nyilatkozatokhoz kevés hozzáadni valóm van. Az estély eredményével valóban meg lehet a Daloskór elégedve. A kifogásolt — de Fiumeban egyetlen vonós zenekar kitünően muzsikált, a katonaságot maga az ezredes képviselte, érdeklődésének, a legnagyobb megelégedésének többek előtt adván kifejezést.

Képviselettette magát az olasz és horvát kaszinó, a hadiegyetemi akadémia meg a helyi japok szerkesztősége. A jelenvolt vendégsereg pedig azzal a hangulattal mulatott, melyet roknok, jó ismerősök és jó barátok hosszas távollét után a viszontláskor érezni szoktak. Nem indiltottunk irói hadjáratot a nemzetiségek ellen, sőt megbirtuokat ugyszólva sagbol olasz fordításban is kozultuk; nem vettük fel a katonaságnak mas oldalrol dobott kesztyut.

Elvadolt hazafias érzelmeink védelmére szót sem vesztegettünk; de azért ma az estély után számot vetve magunkkal, látjuk hogy a 24 intelligens működő tag körül 200 pártoló s egy alapitó tag csoportosi bizalomal, az első estély költségeinek levonása után 318 frt 70 kr. áll az egyesület rendelkezésére, s ma már oly körökben is, kikre nem számittottunk, rokonszenvel beszélget akaraterejének szilárdságát. Az előadás napjára zivatar keletkezett, menydörgött, villámlott, s omlott az eső, mintha csak a tenger akarta volna elnyelni a földet. Gyalogosan utnak indulni nem volt ajánlatos, kocsit pedig csak az találi, ki arról a maga idejében gondoskodott. A daloestély azért megtartatott. Minő eredménynyel? arra nézve legjobb szabad idézném a helyi olasz napilapok kőcését.

„A Ila Bilancia" azt mondja: „A Fiumei Magyar Daloskör táncozzai egybekötött első daloestélyére szombaton, f. hó 9-én a hotel Deák elegans termeiben nagyon szépen sikerült. Választékos és nagyszámu közönség jelent meg s lelkesülten mulatott; a rendező bizottság gondoskodása és előzékenysége folytan minden a legszebb rendben folyt le.

Az énekdarabokat oly szépen adták elő, hogy a közönség nem győzött eleget tapsolni a derék énekeseknek és époly derék mint szerény karmesterüknek Brand E.-nek. Jól játszott Jetmár k. a. is, ki Liszt VI. rapsódiajat ügyesen adta elő.

Concert után tánc következett, mely a Jellasics ezred derék zenekárnak hangjai mellett a legnagyobb lelkesítéggel tartott reggeli négy óráig. Egészben véve egy roskonszenves ünnepély volt, mely maradandó emléket hagy mindazoknak szivében, kik ott jelenvoltak."

„La voce del popolo" igy ir: A „Hotel Deák" elegáns termeiben tegnap este tartott a első rendes daloestélyét a Fiumei magyar daloskór, Brand E. karnagy vezetése alatt.

A daloestély, melyen nagyszámu és díszes közönség volt jelen, minden varakozáson felül fényesen és kedélyesen sikerült.

A kar bámulatos erővel és ügyességgel énekelte a választékos müsor egyes darabjait.

Különösen megtapsoltak Rubinstein a „vándor éjdal"-át, melyet dr. Berghoffer J. és Sforzina M. urak kitünően adtak elő. Hasonlóan tetszett Erkel F. „Bordal"-a.

Brand E. kitünő és érdekes népdaleygyüvelegét a hallgatóság heves tapsolásra meg is kellett ismételni.

A csinos és ügyes Jettmar k. a. Liszt F. VI. rhapsodiájának előadásával szintén sok tapsot aratott, s egy nagyszerű virágcsokrot kapott ajándékul.

Még csak Huber K. dalár-indulója hangzott el, aztán a kalonzenekar hangjai mellett kezdődött a tánez, melyet nagy lelkesedéssel Zielinsky F. ur rendezett.

Épen éjfélkor felolvastak a „Debreczeni Dalegylet" üdvözlő táviratát, melyben az fiumei testvérének munkájára áldást és sikert kivan. A felolvassat a jelenlévők lelkesüli „éljenzése" követte, mely részben az üdvözlő testvéregyesülletnek, részben a „Fiumei Magyar Daloskór" elnökének, Szobovics Lajos urnak szólt.

Aztán folytattak a táncot, mely a legemelkedettebb hangulatban reggeli 4 óráig tartott."

Hasonló szellemben ir a helyi magyar Ügy.

S nékem e nyilatkozatokhoz kevés hozzáadni valóm van. Az estély eredményével valóban meg lehet a Daloskór elégedve. A kifogásolt — de Fiumeban egyetlen vonós zenekar kitünően muzsikált, a katonaságot maga az ezredes képviselte, érdeklődésének, a legnagyobb megelégedésének többek előtt adván kifejezést.

Képviselettette magát az olasz és horvát kaszinó, a hadiegyetemi akadémia meg a helyi japok szerkesztősége. A jelenvolt vendégsereg pedig azzal a hangulattal mulatott, melyet roknok, jó ismerősök és jó barátok hosszas távollét után a viszontláskor érezni szoktak. Nem indiltottunk irói hadjáratot a nemzetiségek ellen, sőt megbirtuokat ugyszólva sagbol olasz fordításban is kozultuk; nem vettük fel a katonaságnak mas oldalrol dobott kesztyut.

Elvadolt hazafias érzelmeink védelmére szót sem vesztegettünk; de azért ma az estély után számot vetve magunkkal, látjuk hogy a 24 intelligens működő tag körül 200 pártoló s egy alapitó tag csoportosi bizalomal, az első estély költségeinek levonása után 318 frt 70 kr. áll az egyesület rendelkezésére, s ma már oly körökben is, kikre nem számittottunk, rokonszenvel beszélget akaraterejének szilárdságát. Az előadás napjára zivatar keletkezett, menydörgött, villámlott, s omlott az eső, mintha csak a tenger akarta volna elnyelni a földet. Gyalogosan utnak indulni nem volt ajánlatos, kocsit pedig csak az találi, ki arról a maga idejében gondoskodott. A daloestély azért megtartatott. Minő eredménynyel? arra nézve legjobb szabad idézném a helyi olasz napilapok kőcését.

„A Ila Bilancia" azt mondja: „A Fiumei Magyar Daloskór

Brassómegye központi választmányától.
5—1892 k. v. sz. 290 (1—1)

Hirdetmény.

Ő cs. és apost. kir. felsége f. évi januar hava 5-ik napjan kelt legmagasabb elhatározásával a 1892—1897 évi országgyűlést ez évi februar hava 18-ik napjára egybehivni méltóztatván, és m. kir. belügyminister ur ő Nagyméltósága f. évi januar 5-én 432/I sz. a. reá nézve magasabb rendelettel az ajánlatos képviselő választásokra f. évi jan hó 28-tól februar hó 6-ig bezárólag terjedő tíz napi időközt alkalmivan meg, alólirott központi választmány a mai napon tartott gyűlésében, az 1874. évi XXXIII. t. cz. 57. §-sa alapjan, az ezen köpontí választmány alott álló két választó kerületben megejtendő országgyűlési választásokra jelen évi január hó 30 ik napját tűzette ki.

A választás vezetésére, valamint a szavazatok beszedésére az alábbi tagokból álló bizottságok küldettek ki és pedig:

Az I-ső választó kerület részére, melynek választási székhelye Szász-Hermány község:

Schnell Károly, elnök;
Schmidts Vilmos, elnökhelyettes:
Horváth Péter, jegyző;
Gartus János, helyettes jegyző;
Domokos István, helyettes jegyző.

A II-ik választó-kerület részére, melynek választási székhelye Vidombák község:

Dr. Hercli Henrik, elnök;
Bolesch Károly, elnökhelyettes:
Nicsa György, jegyző;
Mocsi János helyettes jegyző;
Moedl Pál, helyettes jegyző.

A bizottságonként ezekszlendő szavazatok beadására a következő sorrend állapittatott meg:

Az I-ső választó kerületben:

1. Sz.-Hermány. 6. Tatrang.
2. Szt.-Péter. 7. Hosszufalu.
3. Prázsmár. 8. Csernátfalu.
4. Purkerecz. 9. Türkös.
5. Zajzon. 10. Bácsfalu.

A 2-ik választó kerületben.

1. Vidombák. 8. Krizbs.
2. Keresztényfalva. 9. Botfalva.
3. Rozsnyó. 10. Földvár.
4. Vulkány 11. Vörösmart.
5. Feketehalom. 12 Sz. Magyarós.
6. Holtvény. 13 Apácza.
7. Ujfalu.

A választás f. évi **január hó 30-án** reggeli 8 órakor (közönséges idő szerint) venni kezdetét. — Képviselő jelöltet ajánlhat a kerületi minden választó, ezen ajánlat vagy a választási megelőző napon, vagy pedig folyóirat a választás megnyitása után az illető elnöknek irásban adandó be, melyben egyidejűleg minden jelölt részére egy vagy két bizalmi férfi is kijelölendő.

Ha a választási törvény értelmében a szavazást a választási elnök elrendeli, a szavazatok beadása reggeli 9 órakor kezdetét veszi.

A szavazás nyilvánosan előzóval és az 1874. évi XXXIII. t cz. 75 ik és kaposolatos §§-ainak szabványai szerint történik.

Mi is ezennel azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a választás az illető választókerület székhelyének községi házában fog eszközöltetni és hogy a választásnál fogyverrel avagy bottal megjelenni tilos.

Brassómvármegye központi választmányának 1892. évi januar hó 16 án tartott üléséből.

Rolt Gyula s. k. Dr. Jekel Frigyes s. k.
alisp. k. p. titkár. tiszt. főjegyző mint tolleivő.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen régi jónak bizonyult dörzsölést csuz, köszvény, tagszaggatás stb. elnevezésben ajánlatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr és a legtöbb gyógyszertár ban kapható. (197) 5—17

Csak horgonynyal valódi!

„Hotel Central" Nr. 1.
vasárnap jan. 24-én este 8 órakor
nagy hangversenyt
ad a 82. számu cs. és kir. Schönfeld báró czimét viselő helybeli **gyalogezred zenekara**, uj és változatos műsorral. (293) 1—2
Belépti díj 30 kr.

COOKE HUBERT lovardája.
csütörtökön, január 21-én
NAGY komikus előadás,
kiválóan mulattató műsorral.
Holnap pénteken
nagy előadás.
Naponkint uj műsor, naponkint ujonnan sze rzőgött művészek fellépte.
Helyárak mint rendesen.
Jegyek előre válthatók

A czég fennáll 1876. óta.
Első osztrák-magyar
Gummi-Watton-különlegességek
és véztagok gyára.
KLINGER GYÖRGY
BÉCS, Ottakring, Hauptstrasse 166. sz. a.
Ajánlja magát gyengék és görbe nővesket testalkatának kitöl eésre szolgáló gummi watttonok szállitásra. **Vegtagok**, mint mőbrok, fülek stb. Különlegességek férfiak és hölgyek számára tucatonként 1, 2, 3, 4 és 5 frt. Az egészségnek ártalmatlan és tiszta érnéet kezeskedem, ugy nemkülönben minden szakmába vágó hasztu tá i és botegapolá i czikkekért, a nélkül. hogy vevőimet tévutra vezetném vagy rászednem, mint sok más czég, hogy á i si gyá . Titoktartásért **kezesség** vállattatik (76) 15—*

Nincs többé köhögés!
A Tiszta Ozokérfelet
hagyma-bonbons
régi bevált házászer, meglepő gyorsan hat köhögés, rekedtség, elnyálkásodásnál. Ezen bonbonok egyedül sajátszerű alkatrészei tesztik bizonyosá a sikert, ezért ügyeljünk a **Tietze Oscar** nevére és a **„hagyma-védjegyre"**, mert értéktelen és ártalmas utánzatok is léteznek.

Zacskóban ára 20 és 40 krért. **Főraktár: K. Izsan F gyógyszerésznél Kremsier.**

Raktárak helyben a következő gyógyszertárakban: Kollemen F., Hornung Gyula, Roth V., Klein V., Jekelius N., Kugler Edo, Obert H., Schuster Károly, valamint Zima Henrik kereskedő ületében.

Továbbá Erdélyben a legtöbb gyógyszertárakban, drogusisa ületekben stb. (169) 13—20

Téglavetőgépek,
gőz- és kézi üzemre, elismert rend szerben és legszolidabb gyártmányban, fali- és lacon-tyák, tüzálló kövek, draincsövek, járda- és folyosó- lemezek, fődélcserepek, francia rovátkos fődélcserepek, mészés cementkövek stb stb olcsó előállitására.
Árjegyzékek és bizonyitványok eddig keszitett tervek és előrajzokról költségmentesen.
Jäger Louis gépgyára Köln-Ehrenfeldben.
292 (1—4)

Erdély gyógykincse!
„REPÁTI"
rendkivül szénsavdus és legtisztább égvényes
gyógy-savanyuviz
az égvényes savanyuvizek gyöngye!
Megbecsülhetlen gyógyhatása: a *légzőszervek* betegségeinél, *vese és gyomor* bajokban, gyulladásos *hólyagbántalmak* ellen stb.
Legegészségesebb és legkellemesebb borviz.
A savanyuvizek pezsgője!
A *„répáti"* savanyuviz, ezen természetes és tiszta, szerencsés vegyi összetételében párathan ásványiviz-kincs, *minden czéltudatos ivónak* ugy is mint *élvezet* ugy is mint *gyógyital*, a belszervezet összes bántalmai ellen a legmelegebben ajánlható
Világforgalomnak örvendő kedvencz ital!
Mint gyógyviz — a nagym. m. kir. belügyministeriumnak 1890. évi 589/VIII. számu magas rendelete alanján — *hatóidőnap ellenőrizve van.* A forrástól mindig friss és mintaszerű töltésben naponta érkezik.
Kapható minden nevezetesebb rendéglőben, a fűszerkereskedésekben, gyógyszertárakban *és sajátszétküldési raktáramban.*
Árak:
Egy literes üveg viz ára 8 kr, egy ½ literes üveg viz ára 5 kr, a „répáti" vignettával ellátott eredeti üvegek cserélése mellett.
Szives figyelmeztetésül!
Valódi „répáti" savanyuvizet tartalmazó minden egyes üvegnél, a dugasz **K. impér Renátí** égnejelöl, minden egyes üveg pedig védjegyül „3 fenyőt" tartalmazó vignettával ellátva kell legyen. Más vizeknek a **„répáti" gyógyviz** törvényes jelvényeivel felszerelt üvegekben való csempészése törvényesen fog üldöztetni.
Tisztelettel:
A „répáti" gyógyforrás kezelője
György József,
(66) 29—*
Brassóban, Weisz Mihály- (régi Széles) utcza 2. sz. a.

Jelentés.
Alólirott tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség becses tudomására, miszerint a helybeli piaczon **Hirscher utcza 3. sz a.** (a Koródi-féle házban)
szalámi-, zsir- és hentesűzletet
nyitottam.
Postai megrendeléseket szalámira, sonkára és táblaszalonnára kezesség mellett elfogadok.
Simán őrlött buzakenyér 20 és 30 krajczárjával naponként frissen kapható.
Továbbá ajánlom, mint valami rendkivül izletest, kenyérben sült sonkát.
Főtörekvésem leend, mindig a legizletesebb és legjobb árukat tartani s tisztelettel kérem szükséglet esetén a szives pártfogást
kiváló tisztelettel
Geisberger Frigyes.
(284) 2—3

Feltünést keltő ujdonság nők részére!
Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni mintázni és szabni a cs. és kir. kiz. szabadalmazott
Excelsior szabászati keszülék
segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legnomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevését és szabászati jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyitja az
Excelsior szab. szabászati készülék
czélszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia. A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven, csak 1 frt 50 kr. Szétküldés naponta kétszer utánvéttel — 1 frt 50 kr. előleges beküldésre mellett a készülék bármentve küldetik meg.
Kizárólagos forráktár alulirott szabadalomtulajdonosoknál:
KELETY és ROTHMANN, BÉCS
(207) 17—18 *II., Untere Donaustrasse 49.*
Forráktár Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrássy-ut 49. szám alatt.

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány · Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.